

PATVIRTINTA
Šiaulių miesto savivaldybės
visuomenės sveikatos biuro direktoriaus
2024 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-12

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2024 METŲ VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS VEIKLOS KONTEKSTAS

Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau tekste - Biuras) yra Šiaulių miesto savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano Bendruomenės sveikatinimo programos (Nr. 09) asignavimų valdytojas.

Metinis veiklos planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pateiktais Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų 2024 metų planu pagal nustatytas šių paslaugų vertinimo kriterijų reikšmes, Šiaulių miesto savivaldybės 2022 m. visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatais bei vykdant tęstines Biuro veiklas.

Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras savivaldybės biudžetinė įstaiga, įsteigta savivaldybės tarybos 2006 m. rugpjūčio 23 d. sprendimu Nr. T-283 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro įsteigimo, nuostatų patvirtinimo ir vadovo“.

Vizija – Šiaulių miesto visuomenei žinomas, prieinamas ir savo teikiamomis paslaugomis bei vertybėmis patrauklus biuras, įkvepiantis gyventi sveikai.

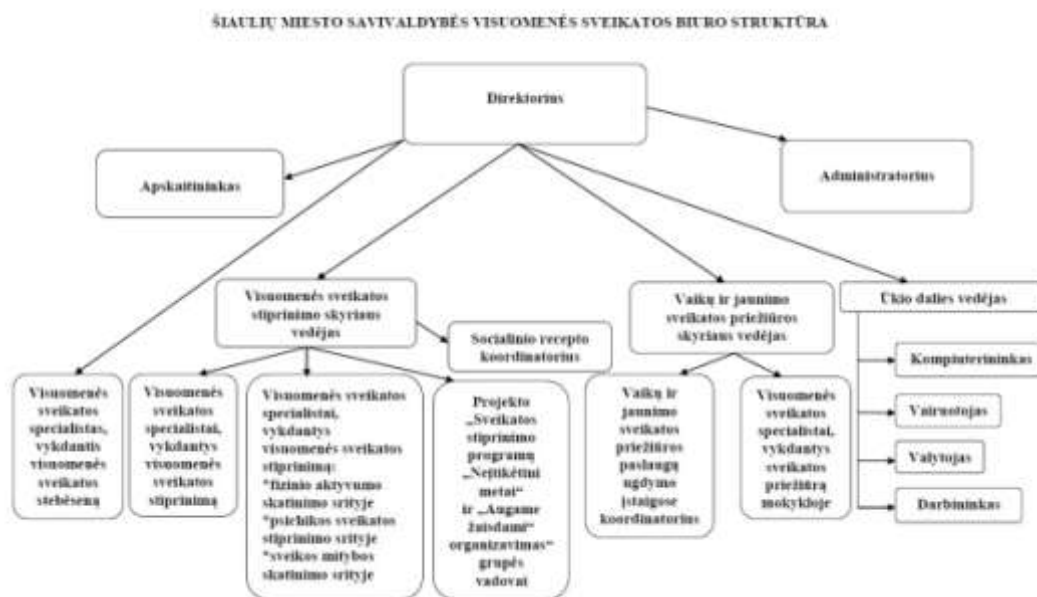
Misija – teikiant abipusiu bendradarbiavimu ir naujausiomis mokslo žiniomis pagrįstas efektyvias visuomenės sveikatos tausojimo ir stiprinimo paslaugas skatinti Šiaulių miesto gyventojus sąmoningai pasirinkti sveiką gyvenimo būdą ir geresnę fizinę, psichinę, socialinę bei dvasinę sveikatos sąlygojamą gyvenimo kokybę.

Vertybės: sveikata, atvirumas, profesionalumas, atsinaujinimas ir tobulėjimas, bendradarbiavimas, pagarba ir pasitikėjimas, atsakomybė.

Pagrindinis Biuro veiklos tikslas – rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Biuras vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną bei savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: rengia ir įgyvendina tikslines savivaldybės sveikatos programas, atsižvelgiant vyraujančias visuomenės sveikatos problemas, dalyvauja įgyvendinant valstybines visuomenės sveikatos strategijas ir programas, tarpinstitucinius veiklos planus, įtraukia visuomenės sveikatos stiprinimo veiklą socialinius partnerius, vykdo kitas įstatymų nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas.

Biuras įsikūręs Varpo g. 9, Šiauliai. Pastatas rekonstruotas miesto savivaldybės įgyvendinant projektą „Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimas Šiaulių mieste modernizuojant Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biurą“ pagal priemonę VP3-2.1-SAM-11-R „Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros savivaldybėse plėtra”. 499,08 kv. m patalpos Biurui perduotos Šiaulių miesto savivaldybės 2013 m. lapkričio 28 d. sprendimu T-294 „Dėl negyvenamų patalpų Varpo g. 9, Šiauliuose“ turto perdavimo ir priėmimo aktu. Biuras turi du automobilius. Automobilį „Honda Civic“ Biuras įsigijo 2007 m. kovo 30 d. iš valstybės asignavimų, skirtų Biuro įsikūrimui (Biurui įsigyti automobilį leido Šiaulių miesto savivaldybės taryba 2007 m. kovo 22 d. sprendimu T-96 „Dėl leidimo pirkti automobilį“).

Elektromobilų „Nissan Leaf“ Biuras įsigijo 2022 m. gruodžio 20 d. gavus 30 tūkst. Eur lėšų iš savivaldybės biudžeto ir 4 tūkst. Eur kompensaciją iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros pagal priemonę Nr. KKAM-EJ03-0336 „Elektromobilių įsigijimo juridiniams asmenims skatinimas“. Automobiliai laikomi garaže (Kanapių g. 1, Šiauliuose), kurį valdo VĮ Turto bankas.

1 pav. Biuro struktūra

Informacija apie darbuotojus (2024-01-01 duomenys)

Eil. Nr.	Darbuotojai	2024 metai (etatų / darbuotojų skaičius)
1.	Administracija	5/5
2.	Kiti darbuotojai	61,35/60
3.	Iš viso	66,35/65

Kiekvienais metais Biuro vykdoma visuomenės sveikatos stebėseną leidžia įvertinti savivaldybės gyventojų sveikatos būklę, rizikos veiksnius bei planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos stiprinimo priemones. Planuojant veiklą, atsižvelgiama ne tik į Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų 2024 metų planą pagal nustatytas šių paslaugų vertinimo kriterijų reikšmes, bet ir į problemines Šiaulių miesto sritis – patekusias į prasčiausiųjų grupę (raudonos spalvos pagrindinių rodiklių sąrašo reikšmės, kurių rodiklis ar pokyčio kryptis prasčiausia palyginti su kitomis savivaldybės profilio reikšmėmis: traumas dėl nukritimo 65+ m. amžiaus asmenų grupėje (rodiklis beveik 1,4 karto didesnis už Lietuvos vidurkį), transporto įvykiuose patirtos traumas (rodiklis 1,5 karto didesnis už Lietuvos vidurkį), nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai) (rodiklis 1,4 karto didesnis už Lietuvos vidurkį).

II SKYRIUS TIKSLAS (01)

Vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą

Siekiami užtikrinti kokybišką Šiaulių miesto gyventojų visuomenės sveikatos priežiūrą, efektyviai ir tikslingai paskirstant lėšas visuomenės sveikatos priežiūrai, gerinant visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, įgyvendinant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas savivaldybių savarankiškąsias funkcijas.

III SKYRIUS
TIKSLUI (01) ĮGYVENDINTI SKIRTI UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

Uždavinio kodas	Priemonės kodas	Veiklos kodas	Veiklos (produkto) pavadinimas ir mato vienetas	Įvykdymo terminas	Veiklos (produkto) rezultatas
01	Administruoti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų įgyvendinimą Įgyvendinant šią priemonę užtikrinamas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (6 str. 17) - įstaigos administracijos ir kt. personalo išlaikymas iš savivaldybės biudžeto asignavimų ir įstaigos gaunamos pajamos už atsitiktines paslaugas (už privalomuosius sveikatos mokymus, vykdant Šiaulių miesto gyventojų privalomąjį sveikatos mokymą).				
01	01	Vykdyti privalomuosius sveikatos mokymus Šiaulių miesto gyventojams, siekiant gauti pajamų už atsitiktines paslaugas Įgyvendinant šią priemonę Biuras teikia mokamas higienos įgūdžių mokymo paslaugas – siekiama, kad daugiau asmenų išsiugdytų tinkamus asmens higienos įpročius, naudotųsi tinkamais darbo aplinkos higienos reikalavimais, saugotų save ir darbo aplinką nuo neatsakingo, rizikingo elgesio. Teikiant alkoholio ir narkotikų žalos sveikatai mokymus daugiau asmenų mokės kritiškai vertinti savo elgesį, susijusį su alkoholio, narkotikų ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimu. Teikiant pirmosios pagalbos mokymus dalyviai išmoks tinkamai reaguoti į susidariusią situaciją ir panaudos įgytas žinias ir įgūdžius, kaip tinkamai teikti pirmąją pagalbą.			
01	01	01	Privalomojo sveikatos mokymo metu apmokytų asmenų skaičius	2024 m.	150
01	02	Stiprinti Biuro darbuotojų administracinius gebėjimus Kompleksiškoje ir nuolat kintančioje aplinkoje norint išlikti konkurencingiems ir judėti pirmyn reikalingas subalansuotas požiūris – direktorius, skyrių vadovai ir ūkio dalies vedėjas (atsakingas už viešuosius pirkimus), administratorius sudaro lygiaverčiai svarbiausių įstaigos asmenų branduolį, nuo kurio bendro darbo sinergijos stipriai priklauso Biuro veiklos kryptis ir rezultatai. Darbuotojams svarbu nuolat tobulinti administracinius gebėjimus.			
01	02	01	Dalyvavusių kvalifikacijos kėlimo renginiuose (kursuose, mokymuose, seminaruose, konferencijose ir kt.) darbuotojų skaičius	2024 m.	6
01	03	Administruoti Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklų viešinimą Įgyvendinant šią priemonę siekiama padidinti savivaldybės gyventojų žinomumą apie Biurą kaip organizaciją, teikiančią nemokamas visuomenės sveikatos stiprinimo ir sveikatos priežiūros paslaugas. Administracijos darbuotojai koordinuoja viešinimo veiksmus, skatindami visuomenės sveikatos specialistus vykdyti sklaidą miesto bendruomenėse pasitelkiant įvairius metodus ir priemones. Aktyviai dirbama naudojant komunikavimo priemones – medijas.			
01	03	01	Informavimo veiksmų skaičius	2024 m.	1191

IV SKYRIUS
TIKSLAS (02)

Teikti efektyvias ir kokybiškas visuomenės sveikatos paslaugas vykdant ligų prevenciją bei skatinant miesto visuomenę rinktis sveiką gyvenimo būdą

Pagrindiniai veiklos tikslai: rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą (valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos, skiriamos savivaldybių biudžetams Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti), siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

**V SKYRIUS
TIKSLUI (02) ĮGYVENDINTI SKIRTI UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS**

Uždavinio kodas	Priemonės kodas	Veiklos kodas	Veiklos (produkto) pavadinimas ir mato vienetas	Įvykdymo terminas	Veiklos (produkto) rezultatas
01			Plėtoti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, sustiprinti ligų prevenciją ir ugdyti visuomenės poreikį sveikai gyventi. Siekama mažinti sveikatos netolygumus Šiaulių mieste ir padidinti tikslinių grupių asmenų (vaikų, neįgaliųjų, vyresnio amžiaus žmonių) sveikatos raštingumo lygį bei suformuoti pozityvius jų sveikatos elgsenos pokyčius.		
01	01		Įgyvendinti projektą „Sveikatos stiprinimo programų tėvams „Neįtikėtini metai“ ir „Augame žaisdami“ organizavimas. „Neįtikėtini metai“ ir „Augame žaisdami“ (angl. <i>The Incredible Years®</i> and „ <i>Invest in Play</i> “) – susijusių, mokslo įrodymais pagrįstų programų, skirtų tėvams, vaikams ir mokytojams, sistema, kurios tikslas yra užkirsti kelią vaikų elgesio problemoms ir jas koreguoti bei skatinti vaikų socialines, emocines ir mokymosi kompetencijas.		
01	01	01	Tikslinių grupių asmenys, kurie dalyvauja ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus tėvų mokymo programose, stiprinant pozityvios tėvystės įgūdžius, išmokant tėvus skatinti vaikų teigiamą elgesį ir supažindinant juos su veiksmingais metodais, padedančiais spręsti įprastas vaikų elgesio problemas.	2024 m.	50
01	02		Įgyvendinti projektą „Šiaulių miesto gyventojų fizinio aktyvumo didinimas ir sveikatai palankios mitybos skatinimas širdies ir kraujagyslių ligų prevencijai“ Prioritetinė kryptis – Širdies ir kraujagyslių ligų prevencija. Projektu siekiama didinti Šiaulių miesto gyventojų fizinį aktyvumą bei skatinti sveikatai palankią mitybą, mažinant širdies ir kraujagyslių ligų riziką; parengti mokslu grįstų, teorinių ir praktinių rekomendacijų savistabos dienoraštį: „Sveikatai palankios gyvensenos dienoraštis“. Parengta ir pateikta projekto paraiška bei prašomas finansavimas iš 2024 m. Šiaulių miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos. Projekto paraiška liko rezervinių projektų sąrašė, nes nebužteko visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų. Pagal Nuostatų 41		

		p. paraiškos teikėjui nesudarius sutarties per Nuostatų 40 p. numatytą terminą ar nutraukus sutartį ir grąžinus nepanaudotas lėšas, Komisijos siūlymu ir Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu lėšos eilės tvarka gali būti skiriamos sveikatinimo projektams, esantiems rezervinių sveikatinimo projektų sąraše.			
01	02	01	Tikslinių grupių asmenys, kurie dalyvavo teoriniuose ir praktiniuose fizinio aktyvumo ir traumų prevencijos veiklose.	2024 m.	40
01	03	Įgyvendinti projektą „Mokymų ciklas šeimai „Sveikas, mažyli!“ Projektas finansuotas iš 2024 m. Šiaulių miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos. Prioritetinė kryptis – psichinės sveikatos gerinimas. Projektu siekiama gerinti besilaukiančių ir neseniai pagimdžiusių moterų psichinę sveikatą bei didinti jų ir šeimos narių sveikatos raštingumą.			
01	03	01	Tikslinių grupių asmenys, kurie dalyvavo kontaktiniuose ir nuotoliniuose teoriniuose – praktiniuose psichikos sveikatos gerinimo užsiėmimuose.	2024 m.	770
01	04	Plėtoti sveiką gyvenimą ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdymo įstaigose Nuo 2014 m. sausio 1 d. Biuras vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdymą mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą vykdo 40 visuomenės sveikatos specialistų. Ypatingas dėmesys skiriamas sveikatos saugos ir stiprinimo klausimams, sveikos mitybos ir maisto švaistymo mažinimui, traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimui, užkrečiamųjų ligų profilaktikai, sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo koordinavimui.			
01	04	01	Ugdymo įstaigų, kuriose vykdytos visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos, skaičius	2024 m.	62
01	04	02	Mokinių, dalyvavusių sveikatinimo veiklose ugdymo įstaigose, skaičius	2024 m.	60 000
01	04	03	Renginių, organizuotų ugdymo įstaigų mokiniams, skaičius	2024 m.	3 150
01	04	04	Konsultacijų sveikos gyvensenos klausimais ugdymo įstaigų bendruomenėms, skaičius	2024 m.	10 100
01	04	05	Pažymėjimų apie Mokinių asmens, įskaitant sveikatos, duomenų Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje analizavimas, skaičius	2024 m.	19 500
01	04	06	Vertinimų ir teiktų pasiūlymų Mokyklų administracijai, identifikuojant visuomenės sveikatos rizikos veiksnius, skaičius	2024 m.	350
01	04	07	Vertinimų ir teiktų pasiūlymų	2024 m.	1 200

			Mokyklos administracijai, prižiūrint mokinių maitinimo organizavimo atitiktį Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo (TAR, 2020-02-05, Nr. 2605), skaičius		
01	04	08	Mokinių, kuriems suteikta pirmoji pagalba, esant ūmiam susirgimui ar įvykus nelaimingam atsitikimui/traumai, dalis (proc.)	2024 m.	100
01	04	09	Lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis sergančių mokinių, kuriems sudaryti pagalbos savirūpai planai, skaičius	2024 m.	120
01	05	<p>Stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną</p> <p>Įgyvendindamas visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėse, biuras formuoja aktyvų visuomenės požiūrį į sveiką gyvenseną, ieško ir taiko labiausiai priimtinus metodus ir formas mokydamas bendruomenės sveikatingumo įgūdžių, bendradarbiauja su sveiką gyvenseną propaguojančiomis organizacijomis. Visuomenės sveikatos biuras yra atsakingas už savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) vykdymą ir stebėsenos ataskaitos rengimą. Atsižvelgiant į visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklius savivaldybės gyventojams organizuojamos visuomenės sveikatos stiprinimo priemonės.</p> <p>Visuomenės sveikatos biuras vykdo Saugaus elgesio Šiaulių miesto paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių 16 punkte nurodytas nuostatas: sudaro galimybę suinteresuotai visuomenei dalyvauti ir teikti pasiūlymus, pastabas ar nusiskundimus dėl eksploatuojamų paplūdimių sąrašo patvirtinimo ir dėl numatomų stebėti maudyklų; sudaro numatomų vykdyti maudyklų vandens kokybės tyrimų kalendorinį grafiką, vykdo Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nustatytų maudyklų vandens vertinimą, klasifikaciją, charakteristikas Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ nustatyta tvarka ir viešina informaciją gyventojams apie maudyklų vandens kokybę.</p>			
01	05	01	Renginių, organizuotų miesto gyventojams, skaičius	2024 m.	650
01	05	02	Miesto gyventojų, dalyvavusių sveikatinimo veiklose, skaičius	2024 m.	17 000
01	05	03	Stebėsenos ataskaitų su pasiūlymais dėl gyventojų sveikatos būklės gerinimo skaičius	2024 m.	1
01	05	04	Sudarytas numatomų vykdyti maudyklų vandens kokybės tyrimų kalendorinis grafikas	2024 m.	1
01	05	05	Paviešintos informacijos gyventojams apie maudyklų vandens kokybę skaičius	2024 m.	8
01	05	06	Informacinių pranešimų, straipsnių, lankstinukų, atmintinių ir kt. leidinių	2024 m.	540

			skaičius		
01	05	07	Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto prevencinę sveikatos stiprinimo programą baigusiu asmenų skaičius	2024 m.	120
01	05	08	Tikslinių grupių (Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto prevencinės sveikatos stiprinimo programos ir „Socialinio recepto“ iniciatyvos) asmenų, gavusių baseino paslaugas, skaičius	2024 m.	400
01	06	<p>Plėtoti visuomenės psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą bei ankstyvojo savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos teikimo sistemą</p> <p>Igyvendinant priemonę bus vykdoma: psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugos (individualios ir grupinės psichologų konsultacijos); ankstyvosios intervencijos (AI) programa, skirta nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams; priklausomybių konsultanto paslaugos – priemonių, kuriomis teikiant individualias ir (ar) grupines konsultacijas siekiama padėti alkoholį vartojantiems asmenims mažinti vartojimą ar visai atsisakyti alkoholio, mažinti alkoholio vartojimo keliamą žalą asmeniui ir visuomenei, įskaitant alkoholį vartojančių asmenų šeimos narių konsultavimą dėl alkoholio vartojančio asmens keliamų problemų sprendimo būdų, visuma; baziniai savižudybių prevencijos mokymai gyventojams; Mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymai; Socialinio recepto iniciatyva skirta asmenims, sulaukusiems Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto senatvės pensijos amžiaus jų psichologinei gerovei ir psichikos sveikatai stiprinti, įtraukiant juos į ilgalaikes šiems asmenims nemokamas kultūros, sveikatingumo, neformaliojo švietimo nemokamas veiklas.</p>			
01	06	01	Suteiktų psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų skaičius	2024 m.	2821
01	06	02	Asmenų, baigusiu Ankstyvosios intervencijos programą, skaičius	2024 m.	29
01	06	03	Asmenų, gavusių Priklausomybės konsultavimo paslaugas, skaičius	2024 m.	270
01	06	04	Asmenų, dalyvavusių Bazinių savižudybių prevencijos mokymuose, skaičius	2024 m.	92
01	06	05	Asmenų, dalyvavusių Mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymuose, skaičius.	2024 m.	24
01	06	06	Asmenų, dalyvavusių Socialinio recepto iniciatyvos veiklose, skaičius	2024 m.	162